

Državno odvjetništvo u Nizozemskoj nije „pravosudno tijelo izvršenja” u okviru izvršenja europskog uhidbenog naloga jer može primati pojedinačne upute nizozemskog ministra pravosuđa

U rujnu 2017. belgijski istražni sudac izdao je europski uhidbeni nalog (u daljnjem tekstu: EUN) protiv osobe AZ, belgijskog državljanina osumnjičenog za počinjenje kaznenih djela krivotvorenja isprava, njihove upotrebe i prijevare. U prosincu te godine osoba AZ uhićena je u Nizozemskoj i predana belgijskim tijelima na temelju odluke rechtbanka Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska). U siječnju 2018. istražni sudac izdavatelj EUN-a izdao je dopunski EUN za druga kaznena djela, a ne ona zbog kojih je osoba AZ predana, zahtijevajući tako od nadležnih nizozemskih tijela da izuzmu iz primjene pravilo specijalnosti predviđeno u Okvirnoj odluci o EUN-u¹. Naime, u skladu s tim pravilom, pravosudna tijela države članice izdavateljice EUN-a – kojoj je u okviru izvršenja tog naloga predana osoba – ne mogu kazneno goniti ili osuditi tu osobu ili joj oduzeti slobodu zbog kaznenog djela počinjenog prije predaje koje se razlikuje od onog zbog kojeg je predana, osim ako pravosudno tijelo izvršenja na to ne pristane². U veljači 2018. officier van justitie (državni odvjetnik) pri arrondissementsparketu Amsterdam (Državno odvjetništvo u Amsterdamu) dao je pristanak na proširenje kaznenog progona u skladu s dopunskim EUN-om. Tako je osoba AZ u Belgiji kazneno gonjena zbog kaznenih djela navedenih u prvotnom i dopunskom EUN-u te je ondje osuđena na trogodišnju zatvorsku kaznu.

U tim okolnostima hof van beroep te Brussel (Žalbeni sud u Bruxellesu, Belgija) – kojemu se osoba AZ žalila na kaznenu osudu – dvoji o tome može li se državni odvjetnik pri Državnom odvjetništvu u Amsterdamu smatrati „pravosudnim tijelom izvršenja” u smislu Okvirne odluke o EUN-u³ te, na taj način, može li dati njome propisan pristanak.

Valja napomenuti da se Sud nedavno u više navrata izjašnjavao o pojmu „pravosudno tijelo” u kontekstu Okvirne odluke o EUN-u, i to, konkretno, o pitanju mogu li se državna odvjetništva država članica smatrati obuhvaćenima tim pojmom. Tom je prilikom utvrdio da je to slučaj s litavskim, francuskim, švedskim i belgijskim⁴, ali ne i s njemačkim državnim odvjetništvom⁵. Iako se u svim tim predmetima raspravljalo o pojmu „pravosudno tijelo koje izdaje” EUN⁶, a ne o pojmu „pravosudno tijelo izvršenja”, Sud u ovoj presudi – koju je donijelo veliko vijeće – ocjenjuje da je tu sudsku praksu moguće primijeniti i u ovom predmetu.

¹ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.)

² Članak 27. stavak 2., članak 27. stavak 3. točka (g) i članak 27. stavak 4. Okvirne odluke o EUN-u

³ Pojam „pravosudno tijelo izvršenja” definiran je u članku 6. stavku 2. Okvirne odluke o EUN-u.

⁴ Vidjeti presude od 27. svibnja 2019., PF (Glavni državni odvjetnik Litve), [C-509/18](#) (vidjeti također [CP br. 68/19](#)); od 12. prosinca 2019., Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg i Openbaar Ministerie (Državno odvjetništvo u Lyonu i Toursu), [C-566/19 PPU](#) i [C-626/19 PPU](#); od 12. prosinca 2019., Openbaar Ministerie (Švedsko državno odvjetništvo), [C-625/19 PPU](#) i od 12. prosinca 2019., Openbaar Ministerie (Državno odvjetništvo u Bruxellesu), [C-627/19 PPU](#) (vidjeti također [CP br. 156/19](#)).

⁵ Vidjeti presudu od 27. svibnja 2019., OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickau), [C-508/18](#) i [C-82/19 PPU](#) (vidjeti također [CP br. 68/19](#)).

⁶ Pojam „pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog” definiran je u članku 6. stavku 1. Okvirne odluke o EUN-u.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud potvrđuje da je, baš kao i pojam „pravosudno tijelo koje izdaje uhiđbeni nalog”, i pojam „pravosudno tijelo izvršenja” autonoman pojam prava Unije te ne obuhvaća samo suce ili sudove. Naime, on obuhvaća i pravosudna tijela koja sudjeluju u kaznenom sudovanju te države članice, koja postupaju neovisno u izvršavanju dužnosti povezanih s izvršenjem EUN-a, osobito u odnosu na izvršnu vlast, i koja svoje zadaće obavljaju u okviru postupka koji ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite.

Na taj način, prilikom utvrđivanja sadržaja pojma „pravosudno tijelo izvršenja” Sud je prihvatio kriterije koje je razvio u okviru svoje prakse u vezi s „pravosudnim tijelima koja izdaju uhiđbeni nalog”, što je opravdao time da oba tijela imaju isti pravni položaj i narav, iako izvršavaju različite dužnosti. Sud ističe više elemenata koji su ga doveli do tog zaključka. On naglašava da odluku o izvršenju EUN-a, kao i onu o njegovu izdavanju, mora donijeti pravosudno tijelo koje ispunjava zahtjeve svojstvene djelotvornoj sudskoj zaštiti, među kojima je i jamstvo neovisnosti. Nadalje, on smatra da izvršenje EUN-a, baš kao i njegovo izdavanje, može ugroziti slobodu tražene osobe jer dovodi do njezina uhićenja radi predaje. Usto navodi da je – za razliku od postupka izdavanja EUN-a, kod kojeg zaštita temeljnih prava postoji na dvjema razinama – u fazi izvršenja tog naloga intervencija pravosudnog tijela izvršenja jedina razina zaštite predviđena Okvirnom odlukom o EUN-u kojom se osigurava to da predana osoba uživa sva jamstva svojstvena pravosudnim odlukama.

Kao drugo, Sud je ocijenio da, neovisno o pitanju mora li pravosudno tijelo koje daje pristanak za potrebe izuzimanja iz primjene pravila specijalnosti biti upravo ono koje je izvršilo EUN, taj pristanak ne smije dati državni odvjetnik države članice koji, iako sudjeluje u kaznenom sudovanju, u okviru izvršavanja svojih ovlasti odlučivanja može primati pojedinačnu uputu izvršne vlasti. Naime, on ne ispunjava potrebne uvjete da bi ga se smatralo „pravosudnim tijelom izvršenja”. Prema mišljenju Suda, za davanje pristanka i posljedično izuzimanje iz primjene pravila specijalnosti potrebna je intervencija tijela koje ispunjava te uvjete. Naime, odluka o davanju pristanka razlikuje se od odluke o izvršenju EUN-a te dovodi do učinaka koji su za dotičnu osobu drukčiji od učinaka potonje odluke. Sud osobito naglašava to da, čak i kada je osoba već predana pravosudnom tijelu koje je izdalo EUN, ta odluka – s obzirom na to da se zatraženi pristanak odnosi na drugo kazneno djelo, a ne na ono koje je razlog predaje – može ugroziti slobodu dotične osobe jer može dovesti do njezine još teže osude.

U predmetnom slučaju Sud ističe da u nizozemskom pravu, za razliku od konačne odluke o izvršenju EUN-a, koju donosi sud, odluku o davanju pristanka donosi isključivo državni odvjetnik. Budući da on može primati pojedinačne upute nizozemskog ministra pravosuđa, ne čini „pravosudno tijelo izvršenja”.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536